

[Jensen (Aale).]

bor paa Landet, undtagen Lønarbejderne. Det motiverer man med, at Lønarbejde ikke udgør noget egentligt Erhverv. Ja, hvad er det saa? Lønarbejde er lige saa godt et Erhverv som noget andet, og en Lønarbejder er, mener vi, lige saa berettiget til at drage Nytte af en saadan Henstandslovgivning som andre, saaledes som den højtærede Justitsminister har foreslaaet det i sine Ændringsforslag. Nu hørte jeg til min Tilfredsstillelse, at Partiet Venstre — maaske gælder det ogsaa de Konservative, det har vi ikke hørt endnu — vil tage den Tanke under Overvejelse at yde Hjælp til de Lønarbejdere, som er kommet i samme Vanskelighed som de Landbrugere, man her lovgiver om. Men dette er vi nu ikke rigtig tilfredse med; for det er ikke en Gang en Forhaandstilkendegivelse af, at man vil gaa med til en saadan Hjælp. Skal Spørgsmaalet overvejes i en Tid, der svarer til den Tid, som dette Forslags Behandling har taget, vil mange Lønarbejdere blive jaget bort fra deres Hjem. Og vi ser nu saaledes paa det, at det er lige slemt, om det er en Lønarbejder eller en hvilken som helst anden, der jages bort fra sit Hjem. Derfor hilser vi den højtærede Justitsministers Ændringsforslag, som nu ogsaa omfatter Lønarbejdere, med Tilfredshed. Vi kan ikke være enige med Flertallet i, at Lønarbejdere ikke bør tages med og nyde samme Beskyttelse som Landbrugere og de øvrige.

Vi kan heller ikke finde det rigtigt, at Staten skal garantere for erhvervsmæssige Driftsunderskud. Vi har ikke noget imod, at der oprettes en Likviditetsfond. Det er i Virkeligheden det samme, som man for Arbejdernes Vedkommende har i Krisekasserne, om end paa en anden Maade. Der er imidlertid den Forskel, at Arbejderne selv skal betale det mest mulige, medens det her skal være Staten, som skal træde til, og det finder vi ikke rigtigt. Vi har ellers ikke noget imod, at man fik en saadan Krisekasse for Landbruget. Havde der været oprettet en saadan under Højkonjunkturerne, behøvede Landbruget ikke at være i en saa vanskelig Situation som den nuværende. Men vi kan navnlig ikke være med til, at Staten skal garantere for en saadan Kasse. Derfor maa jeg paa mit Partis Vegne anbefale at stemme imod det Ændringsforslag, der er stillet af Flertallet, og stemme for de af Justitsministeren stillede Ændringsforslag.

Veistrup: Det er rigtigt, at de Forhandlinger, som er ført indenfor Udvalget,

giver noget Haab om, at det vil være muligt paa et senere Tidspunkt at naa til Enighed med Hensyn til dette Lovforslag. De Ændringsforslag, som er stillet af Flertallet og den højtærede Justitsminister, falder i adskillige Tilfælde ret nøje sammen og staa derfor som Udtryk for Villien til at naa et Resultat. Thi det er givet, at skal man naa et Resultat, maa man slaa af paa begge Sider, og det er det, Ændringsforslagene giver Udtryk for. Imidlertid er der fremdeles Uoverensstemmelser af mere principiel Karakter, hvorom det ikke er lykkedes at komme til Enighed.

Den ærede Ordfører (Hauch) nævnte, at dette skulde være en Lov for Landbrugere, men det er kun delvis rigtigt. Thi man har allerede taget Haandværkere og Fiskere med, hvilket betyder, at det ikke alene er en Lov for Landbrugere, men først og fremmest en Lov om Gæld, Pantegæld. Der er imidlertid andre Mennesker, bl. a. de saakaldte Lønarbejdere, hvoraf adskillige sidder med Hus og Hjem. Der turde derfor ikke være nogen Rimelighed i, naar man giver Henstand med Renterne for den, der sidder med en Landejendom, da ikke ogsaa at give Henstand med Renterne for den, der sidder med eget Hus, selv om han ikke er Landbruger. Derfor er vi gaaet imod den Indskrænkning af Kredsen af Personer, som kan komme ind under Loven, som man fra Flertallets Side har ønsket. Denne Indskrænkning har i øvrigt ogsaa fundet Sted paa et andet Punkt, idet det oprindelige Lovforslag omhandlede ikke alene Pantegæld, men al Gæld, hvoraf der skulde betales Rente. Det er altsaa en betydelig Indsnævring, der er foretaget af Kredsen af Personer, som kan komme ind under Loven. Men naar man paa et tidligere Tidspunkt er gaaet med til denne Indskrænkning, var det for at naa en Overenskomst indenfor Udvalget.

Men det centrale i Spørgsmaalet er, om Staten skal gaa ind som Garant, direkte gaa ind som Betaler af de Renter, som de Folk, der sidder med Gælden, ikke kan betale. Og det forekommer mig at være principielt set saa betænkeligt, at det vilde være vanskeligt at gaa ind paa noget saadant. Dette, at Staten forpligter sig til at gaa ind for den Gæld, som er stiftet af private, kan have Konsekvenser, som er fuldkommen uoverskuelige. Derfor har vi ment ikke at kunne gaa ind paa den Ordning, der her er Tale om; mit Parti mener, at man i hvert Fald foreløbig maa lade Kreditorerne ordne det Forhold. Skulde det saa vise sig, at der var Pengeinstitutter